

avind ca subiect călătoriile europene inclusiv în ținuturile românești ale unui celebru personaj suedez de epocă.

Este de apreciat efortul întreprins de către Centrul național pentru propagarea concertelor, Asociația educației muncitorești, care grupează câteva mii de cercuri pentru studii muzicale, în direcția descentralizării vieții muzicale, a extinderii ei pînă la localitățile în care clima defavorizează prezența formațiilor muzicale.

Aflată în plină efervescență, preocupată deopotrivă să se integreze în mișcarea artistică mon-

dială a epocii noastre și totodată să devină în propria țară un fapt de rezonanță socială, viața muzicală suedeză prețuiește cu căldură valorile culturii muzicale românești. O audiție de muzică românească, solicitată de catedra de compoziție a conservatorului din Stockholm, numeroase alte contacte pe care le-am avut cu muzicienii suedezi mi-au adeverit existența unui viu interes și a unor mari resurse în această direcție, a dorinței reciproce ca acestea să fie cât mai durabile și eficient fructificate.

Sopot '74

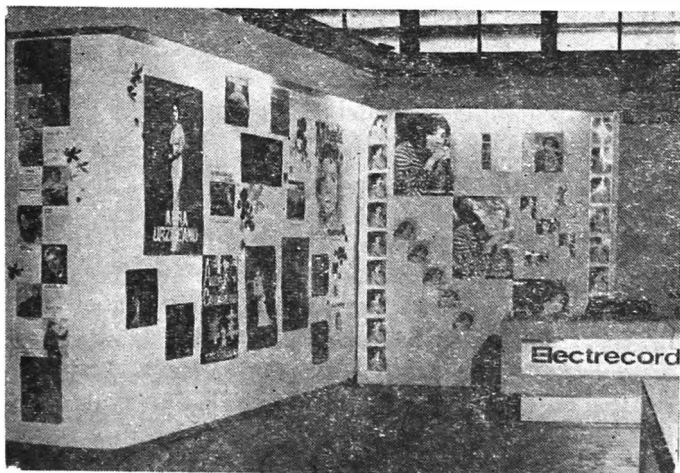
Ajuns în acest an la a 14-a sa ediție, *Festivalul internațional de muzică ușoară de la Sopot* a atras din nou — în zilele ultimei decade a lunii august — o lume pestriță în cunoscuta localitate balneo-climaterică de pe litoralul polonez al Mării Baltice. Ca la orice Festival de acest gen, în jurul celor 30 de cîntăreți din 20 de țări s-au strîns aci sute de compozitori, textieri, instrumentiști, reprezentanți ai unor case de discuri, companii de radio și televiziune, agenții de impresariat, întreprinderi de comerț exterior pentru discuri, ziariști, pe lângă miile de spectatori care „vinau” bilete pentru a putea participa, în uriașul teatru de vară cu 6 000 de locuri, la concertele anunțate. Pe fundalul forfotei neîntrerupte — de la primele ore ale dimineții pînă tîrziu după miezul nopții — a tuturor celor legați în mod direct sau indirect de manifestările Festivalului, s-a desfășurat ediția din acest an, concepută ca o competiție între casele de discuri.

Pe lista participanților s-au aflat înscriși cîntăreți reprezentînd firme discografice din Anglia, Austria, Bulgaria, Canada, Cehoslovacia, Cuba, Finlanda, R.D. Germană, R.F. Germania, Grecia, Irlanda, Jugoslavia, Olanda, România, Spania, S.U.A., Suedia, Ungaria și U.R.S.S., unii dintre ei afirmați de mai multă vreme în lumea internațională a muzicii ușoare ca de pildă Chris Montez (S.U.A.), Radojka (Jugoslavia), Euson (Olanda), Pavel Barton (Cehoslovacia), Sofia Rotaru (U.R.S.S.), Marion (Finlanda) sau Marina Voica (România). Toți aceștia s-au întrecut pentru a cuceri trofeele concursului (Marele premiu al discului, premiile I, II și III la „Ziua discului”, premiile I, II și III la „Ziua poloneză”) atribuite de juriul internațional, alcătuit din reprezentanții celor 30 de case de discuri prezente. În plus, mai erau anunțate un premiu special decernat de membrii polonezi ai juriului, un premiu de aranjament orchestral, un premiu al publicului, un premiu al presei și un premiu al fotografiilor acreditați la Festival.

Urmărind desfășurarea diferitelor seri ale concursului, membrii juriului au putut constata că în timp ce nici unul dintre concurenți nu se distanța în chip vădit față de ceilalți, cel puțin 12—13 candidați (incluzînd și unele din grupurile vocal-instru-

mentale ce participau alături de soliștii vocali) prezentau un bun nivel profesional mediu, justificînd prezența lor în palmaresul final. În aceste condiții, clasamentul era deschis hazardului, mai ales că desemnarea diferiților premiați a avut loc prin simpla adunare a voturilor secrete, fără nici o discuție prealabilă. Numai un astfel de hazard poate explica atribuirea „Marelui premiu al discului” cîntăreței finlandeze Marion, o interpretă înzestrată cu o prezență scenică agreabilă, și cu un oarecare temperament, dar în nici un caz cu calitățile ieșite din comun care să justifice un premiu atît de prestigios. În plus, Marion nici nu a prezentat la „Ziua discului” cîntece din patria sa, ci melodii de largă circulație din repertoriul anglo-american, printre care *I believe in music*. Cele trei premii pentru „Ziua discului” au revenit, în ordine, lui Serghei Zaharov (U.R.S.S.), Joe Cuddy (Irlanda) și Akira Fuse (Japonia), toți trei buni profesioniști, dotați cu însușiri vocale pe drept remarcate, dar folosind stimuli nu tocmai de actualitate în muzica ușoară internațională.

La „Ziua poloneză”, în care toți interpreții au trebuit să prezinte un cîntec provenind din creația de gen a compozitorilor țării organizatoare, premiul I a revenit — spre surpriza publicului și chiar a multora dintre membrii juriului — grupului suedez „Scaffell Pike”, ale cărui manifestări scenice s-au desfășurat sub semnul unui gust artistic îndoielnic.

Următoarele două premii au fost atribuite Sofiei Rotaru (U.R.S.S.) și grupului „2+1” (Polonia), prima o cântărează cu voce plină și un stil viguros, ceilalți deosebit de populari în Polonia.

Premiul special al membrilor polonezi ai juriului i-a fost acordat lui Chris Montez (S.U.A.), interpret agreabil, simpatic, dar fără alte calități deosebite, iar premiul pentru aranjament orchestral japonezului Hiroshi Miyagawa, autorul unor orchestrații ample, de mare efect. În fine, Pavel Barton (Cehoslovacia) a primit premiul presei, Irena Jarocka (Polonia) premiul publicului, iar solista feminină din grupul polonez „2+1” premiul fotografilor.

În acest palmares au rămas neincluși câțiva cântăreți care ar fi putut figura cu egală îndreptățire pe oricare dintre locuri. Mă refer la Radojka (Iugoslavia), cu un glas interesant, de culoare „închisă” și o evidentă știință a frazării, la Euson (Olanda), sensibil, discret, fără „efecte” emfaticе, la Daniel Velasquez (Spania), cu o voce amplă de tenor, la grupul „Corvina” (Ungaria), tineresc, original, plin de fantezie și antren, și în fine la Marina Voica, ale cărei calități de sericizitate profesională și de varietate a mijloacelor le cunăștem cu toții. La „Ziua discului” Marina Voica a cântat *Stelele* de George Grigoriu și *O romantică fată* de Marius Țicu, iar la „Ziua poloneză” o melodie antrenantă a lui Wlodzimierz Korcz, căreia Ovidiu Dumitru i-a scris textul românesc (sub titlul *Dacă...*), iar Iosif Hastreiter un aranjament de frumoasă ținută. Succesul ei de public a fost indiscutabil, o seamă de impresari și de reprezentanți ai unor case de discuri din diferite țări s-au declarat interesați să mențină cu ea un contact în continuare, dar... juriul a fost de altă părere. Este un risc pe care îl comportă orice participare la un concurs.

În ansamblu, atât palmaresul (în majoritate) cit și reacția publicului (de asemenea în majoritate) a

confirmat o dată mai mult preferința pentru vocile frumoase, cu ambitus larg, cu acute puternice, însoțite de o frazare expresivă, de o prezență scenică atrăgătoare și de o gestică firească. Ca membru în juriu, am putut constata personal această orientare, cu prilejul diferitelor votări.

Simultan cu Festivalul, a avut loc la Sopot un Tîrg internațional al discului, la care casa românească „Electrecord” a avut un stand propriu. La diferite unități specializate din localitate s-au vîndut discuri românești, de un interes deosebit bucurîndu-se, în mod firesc, discoul Marinei Voica, prezentă la concurs. La fel ca celelalte case care au luat parte la Tîrg, „Electrecord” a organizat un panou special dedicat cîntăreței care ne-a reprezentat la Festival. La acest stand, Marina Voica a avut întîlniri cu publicul, acordînd autografe pe discurile sale. Tot aci au avut loc și convorbiri cu diferiți delegați ai altor case de discuri, interesate să inițieze sau să lărgescă relațiile comerciale cu România în acest domeniu specific, de care răspunde întreprinderea de comerț exterior „Cipexim”, de asemenea reprezentată la stand.

După cum se poate conchide, Festivalul și Tîrgul de la Sopot au constituit prilejuri binevenite pentru afirmarea în continuare a muzicii ușoare românești și a discului românesc pe plan internațional. Participarea țării noastre la ambele manifestări a trezit un interes confirmat în permanență cu prilejul contactelor pe care grupul nostru le-a avut cu numeroase personalități din domeniul artistic și economic, prezente la Sopot. Iar felicitările călduroase ce ne-au fost adresate în ziua de 23 August — care a coincis cu penultima zi a Festivalului — au demonstrat o dată mai mult prestigiul de care se bucură astăzi România în lumea internațională.

Edgar ELIAN

Mișcarea muzicală de amatori în R. P. Bulgaria

Înapoindu-mă dintr-o vizită de documentare cultural-artistică, efectuată în R.P. Bulgaria, aș dori să consemnez în rândurile ce urmează, cu deosebire câteva aspecte privind mișcarea muzicală de amatori în țara vecină și prietenă, mișcare stimulată în acest an jubiliar de sărbătorirea a trei decenii de la victoria revoluției socialiste bulgare.

La Sofia am participat la repetițiile unor valoroase formații corale de amatori (Corul bărbătesc „Gusla”, Corul mixt „Vladimir Maiakovski”, Corul mixt „Gheorghe Kirkov” — formații care au dobîndit laurii unor importante concursuri internaționale). Tot în acest frumos oraș am avut prilejul să asist la repetițiile unei prestigioase formații corale profesioniste, Capela de Stat din Sofia, iar la Institutul pentru mișcarea artistică de amatori, am avut o interesantă discuție cu Ana Tricikova, directoarea acestei instituții precum și cu Donka Bosadjieva

— specialistă în problemele muzicii corale, care s-a referit pe larg la amploarea, repertoriul, calitatea artistică interpretativă, pregătirea dirijorilor, colaborarea cu creatorii și instituțiile profesioniste, festivaluri și concursuri ale mișcării corale de amatori din Bulgaria. Vizionînd la Opera din Sofia un spectacol cu *Tosca*, alături de valoroșii soliști bulgari, în distribuția acelei seri am urmărit cu emoție și mîndrie, evoluția baritonului român Octav Enigărescu care, în rolul lui Scarpia a cucerit exigentul public sofiot.

Continuîndu-mi călătoria, am poposit cîteva zile în orașele Plovdiv și Varna, unde am participat, alături de alți dirijori și compozitori invitați din diferite țări, la desfășurarea celei de a patra ediții a Concursului Republican al formațiilor corale de amatori.

În R.P. Bulgaria activează un număr impresionant de formații corale de amatori, 5816, de toate tipurile și genurile (coruri mixte, coruri pe voci egale, grupuri vocale, formații camerale, coruri de tineret, pionierești și școlărești, coruri muncitorești și să-